

5. CHRYSZTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

Wersja na marzec 2018 roku

5. CHRYSZTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

5.1. Uczą, że Jezus to ta sama osoba, co archanioł Michał („Prowadzenie rozmów...” s. 132). W Strażnicy Nr 3, 1991 s. 17 mówią, że Chrystus to anioł z Wj 23:20-23. Kiedyś w „Stworzeniu” (s. 17, 21) uczyli, że było więcej archaniołów, dziś, że jedynym jest Jezus. Nawet odróżniano czasem Chrystusa od archaniołów: „możemy wiedzieć bez powątpiewania, że ludzie, aniołowie, archaniołowie, a nawet Syn Boży – zanim »stał się ciałem i mieszkał między nami« (...) wszyscy byli śmiertelni” („Pojednanie pomiędzy Bogiem i człowiekiem” s. 458; por. 504).

Odpowiedź. 1) ŚJ sami przyznają: „w Biblii nie powiedziano wprost, iż archanioł Michał to Jezus” (Przebudźcie się! Nr 3, 2002 s. 17). Jezus Bóg-człowiek (J 20:28, 1Tm 2:5) jest różną osobą od Michała archanioła. Michał to tylko „jeden z pierwszych książąt” anielskich (Dn 10:13), a Jezus to „Pan panów i Król królów” (Ap 17:14), który, jak Ojciec jest „Księciem Książąt” Dn 8:25 BP, NP, BG (BT ma „Najwyższy Książę”). Michał jako „jeden z pierwszych książąt” (Dn 10:13), jest jak Gabriel (Dn 9:21) i Rafał „jednym z siedmiu aniołów, którzy stoją w pogotowiu i wchodzą przed majestat Pański” (Tb 12:15) i jednym z „siedmiu aniołów, którzy stoją przed Bogiem, a dano im siedem trąb” (Ap 8:2); por. „Ja jestem Gabriel, który stoję przed Bogiem” Łk 1:19. Michał jest „siódmym aniołem trąbiącym” z Ap 11:15 i 1Tes 4:16. W ST nie występuje słowo „archanioł”, stąd Michał może być zaliczany do aniołów. Jezus zaś jest w ST nazwany „Bogiem Mocnym” i „Odwiecznym Ojcem” (Iz 9:5). Por. pkt 9.

2) Nikt na pytania Chrystusa: „Za kogo ludzie uważają Syna Człowieczego?” i „A za kogo wy Mnie uważacie” (Mt 16:13, 16) nie odpowiada, że za Michała. Taką odpowiedź dają jedynie ŚJ.

3) Biblia odróżnia Pana od wszelkich aniołów.

1Tm 5:21 „Zaklinam cię wobec Boga i Chrystusa Jezusa i wybranych aniołów”; por. Dn 10:13.

„Nie aniołom bowiem poddał przyszły świat”, lecz „Chrystusowi” Hbr 2:5, 8.

„Wkradli się bowiem pomiędzy was jacyś ludzie (...), a nawet wypierają się jedynego Władcy i Pana naszego Jezusa Chrystusa” (Jud 4), „Gdy zaś archanioł Michał tocząc sprawę z diabłem o ciało Mojżesza” (Jud 9). Archanioł Michał według Jud 9 nie mógł samodzielnie rzucić wyroku potępiającego na szatana, a mógł to zrobić Jezus (Mt 4:10, 25:41, Dz 10:38, Hbr 2:14, 1J 3:8). Patrz Ap 12:7, 10, gdzie obie osoby są odróżnione. Nawet Biblia ŚJ jakby odróżnia Jezusa „Potężnego Boga” (Iz 9:6) od „potężnych aniołów” 2Tes 1:7.

4) Nigdy Żydzi nie uczyli, że Michał archanioł będzie Mesjaszem. Wyparli się później Jezusa, a nie Michała. Nawracający się Paweł, pytając, wziętego do nieba Pana o Jego imię, otrzymuje odpowiedź, że Jezus (Dz 9:5), a nie Michał.

5) Nigdy żaden z uczniów nie zwracał się do Jezusa „Michale” lub „aniele”, lecz „Pan mój i Bóg mój” J 20:28.

5. CHRYSYTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

6) Imię Jezusa pozostaje niezmiennie: „Posadził po swojej prawicy na wyżynach niebieskich (...), i ponad wszelkim innym imieniem, wzywany nie tylko w tym wieku, ale i w przyszłym” (Ef 1:20n.), „Jezus Chrystus wczoraj i dziś ten sam także na wieki” (Hbr 13:8).

7) 2Kor 11:4 przestrzega nas przed ludźmi głoszącymi innego Jezusa: „Jeśli bowiem przychodzi ktoś i głosi wam innego Jezusa jakiegośmy wam nie głosili (...), znoscie to spokojnie”.

8) Kol 2:18 przestrzega nas przed przesadną czcią dla aniołów (por. Hbr 1:4-7). Chrystus zaś mówi o czci takiej jak dla Ojca: „aby wszyscy oddawali cześć Synowi, tak jak oddają cześć Ojcu. Kto nie oddaje czci Synowi, nie oddaje czci Ojcu, który Go posłał” J 5:23 (patrz pkt 10.8.). Ponieważ św. Paweł nie mógł przeczyć nauce Chrystusa, widać, że Jezus, a jakkolwiek anioł, to różne osoby.

9) Określenie „archanioł” występuje w Biblii dwa razy i tylko w NT.

„Gdy zaś archanioł Michał tocząc rozprawę z diabłem spierał się o ciało Mojżesza” Jud 9.

„Sam bowiem Pan zstąpi z nieba na hasło i na głos archanioła, i na dźwięk trąby Bożej” 1Tes 4:16. Z tekstu tego widać, że archanioł jest osobą różną od Pana, a potwierdza to 2Tes 1:7: „gdy z nieba objawi się Pan Jezus z aniołami swej potęgi”. ŚJ aby zidentyfikować Jezusa z Michałem zmienili w swym NT ten werseł i oddali go następująco: „sam Pan zstąpi z nieba (...) z głosem archanielskim oraz z trąbą Bożą...”. Uczą, na podstawie swego tekstu, że Jezus mając głos archanielski jest archaniołem. ŚJ nie przykładają uwagi do drugiej części tego wersełu, tzn. „z trąbą Bożą”, bo stosując tę samą zasadę by musieli uznać w Jezusie Boga. Niekonsekwencją ŚJ jest też to, że w swym grecko-angielskim przekładzie (*The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures*) tłumaczą słowa z 1Tes 4:16 jako „[Pan] na głos archanioła i na trąbę Boga” (*in voice of archangel and in trumpet of God*), a jednak w swym polskim tekście podają „[Pan] z głosem archanielskim oraz z trąbą Bożą” (w ang. *with an archangel's voice and with God's trumpet*). Por. też Ap 11:15, gdzie siódmy trąbiący anioł odróżniony jest od Chrystusa. Ciekawe, że w „Prowadzenie rozmów...” ed. 2001 (s. 132) ŚJ przywołują 1Tes 4:16 z NP (nazywają go *Bw*) i sugerują, że przekład ten pozwala na ich interpretację tego tekstu. Zaś na s. 243 cytują te słowa z 1Tes 4:16, które całkowicie przeczą im („na głos archanioła”) (patrz też Strażnica Nr 2, 1993 s. 5; „Wspaniały finał...” s. 103)! Nawet gdyby przyjąć, że to Jezus zawoła głosem archanielskim, to nie musi to znaczyć, że jest On archaniołem. O Pawle napisano „Gdybym mówił językami ludzi i aniołów” (1Kor 13:1), co nie oznacza, że jest on aniołem. Por. też oślica, która przemówiła ludzkim głosem, a jednak nie była człowiekiem (Lb 22:28, 30; 2P 2:16). Również anioł Gabriel, przemawiając do Maryi ludzkim głosem, nie był człowiekiem (Łk 1:28).

Nie jest prawdą to, że słowo „archanioł” oznacza pierwszego anioła, bo Dn 10:13 podaje, że określa ono „jednego z pierwszych” posłańców Bożych. Michał z Dn 12:1 („opiekun dzieci twojego narodu”), to anioł z Wj 23:20-23, którego Bóg przydzielił Izraelitom. Jezus zaś nie jest aniołem (Hbr 1:5, 7n., 2:5). Strażnice: Rok CVIII [1987] Nr 20 s. 15 i Nr 3, 1991 s. 17, też anioła z Wj 23:20-23 i 14:19 utożsamiają z Jezusem.

10) Jezus nie jest aniołem bo:

„w nim bowiem mieszka cała Pełnia: Bóstwo na sposób ciała” (Kol 2:9);

Ap 14:10 odróżnia aniołów od Jezusa - „wobec świętych aniołów i wobec Baranka”;

Chrystus przyjdzie sądzić świat nie jako anioł, lecz jako Bóg-człowiek, „dlatego, że wyznaczył dzień, w którym sprawiedliwie będzie sądzić świat przez Człowieka” Dz 17:31; por. 7:56, 1Tm 2:5.

5. CHRYSYTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

Wskrzeszać będzie nas Chrystus-człowiek, a nie archanioł: „przez człowieka dokona się zmartwychwstanie. (...) w Chrystusie wszyscy ożywieni będą” 1Kor 15:22n.

11) ŚJ pytają, czy nie jest napisane: „w owych czasach wystąpi Michał, wielki książę, który jest opiekunem dzieci twojego narodu” (Dn 12:1). Mówią, że Michał, to Jezus. Michał wystąpi w czasach ostatnich (1Tes 4:16), ale nic nie upoważnia do utożsamiania go z Jezusem. Michał w Dn 12:1 nazywany jest opiekunem dzieci Bożego narodu, a Jezus jak Ojciec jest właścicielem tego narodu: „On bowiem zbawił swój lud od jego grzechów” Mt 1:21; por. J 17:10.

12) Aniołowie według Ap 22:8n. nie chcą odbierać pokłonów, mówiąc, że należą się one tylko Bogu. Jezus przyjmuje je (Mt 9:18, 28:9, 17, Mk 5:6), nawet od wszystkich aniołów (Hbr 1:6). 1Tm 2:5, mówiąc o pośredniku między Bogiem a ludźmi, wskazuje na „człowieka Chrystusa Jezusa”, a nie anioła.

13) Pismo „Do Diogneta” 7:2 (II w.) odróżnia Chrystusa od aniołów czy archaniołów: „Nie posłał ludziom, jakby ktoś mógł sobie wyobrazić, jakiegoś sługę, czy to anioła czy archanioła. (...) Lecz samego Architekta i Budowniczego Wszechświata”.

„Pasterz” Hermasa (ok. 140) „Owe drzewo wielkie, osłaniające góry i równiny i całą ziemię, jest to prawo Boże dane całemu światu. A prawem tym jest Syn Boży, głoszony aż po krańce ziemi. Ci w cieniu drzewa, to ludzie, co usłyszeli głoszoną naukę i w Niego uwierzyli. Ten Anioł wielki i pełen chwały to Michał” (‘Przypowieść ósma’ 3:2-3). „Pasterz” odróżnia więc Jezusa od Michała, którego zalicza do aniołów pisząc: „Są to święci Aniołowie Boga, stworzeni jako pierwsi. Im powierzył Pan całe stworzenie swoje, by je rozwijali, budowali i nim zarządzili” (‘Widzenie trzecie’ 4:1); „przyjaciele zaś i doradcy to święci aniołowie, stworzeni na samym początku” (‘Przypowieść piąta’ 5:3).

„Przeciw herezjom” 2:28,6 św. Ireneusza (ur. 130-140) odróżnia Jezusa od archaniołów: „Nie zna go (...) ani aniołowie, ani archaniołowie, ani książęta, ani moce lecz zna je tylko sam Bóg Ojciec (...) i Syn, który został zrodzony”.

„Kobierce” VI:143,1 Klemensa Aleksandryjskiego (ur. 150) podają: „Siedmiu co do liczby jest najpierw stworzonych archaniołów, mających największą moc...” (por. Ap 8:2, Tb 12:15). Por. Hipolit (ur. przed 170) „Przeciw Noetosowi” (18), Orygenes (ur. 185) „Przeciw Celsusowi” 8:13.

Dodatkowymi świadectwami potwierdzającymi, że w pierwszych wiekach chrześcijaństwa odróżniano Jezusa od Michała są anonimowe pisma pozabiblijne: „Wniebowzięcie Izajasza” 3:16 (ok. 100-150), „List Apostołów” 13 (ok. 160-180), „Apokalipsa Pawła” 43:1, 44:4, 48:3 (ok. 150-250).

14) Uczą, że Chrystus w Ml 3:1 nazwany jest „Aniołem Przymierza”. W Ml 3:1 „aniołem” jest też nazwany Jan Chrzciciel, a jak widać z Mt 11:10 i Łk 7:27 słowo to zamieniono na równorzędne, tzw. wysłannik. Więc, ani Jan nie jest aniołem, w pełnym tego słowa znaczeniu, ani Chrystus (jest On wysłannikiem Ojca - J 3:17). W Ml 2:7 (BG, ks. Wu.) „aniołem” nazwany jest kapłan (por. „Wspaniały finał...” s. 28-przypis), a formę tę też stosuje się czasem wymiennie z imieniem *Jahwe* (patrz np. Wj 3:2, 6, Rdz 16:9, 13).

15) W wielu tekstach biblijnych aniołowie odróżnieni są od Chrystusa: 1Kor 4:9, 6:3, Kol 2:18, Ga 3:19, Łk 12:8, 2Tes 1:7, 1Tm 3:16, 1P 3:22, Hbr 1:6, 7n., 1P 1:11, 1J 4:2 (ŚJ uczą, że to Michał przyszedł w ciele).

16) Kiedyś biblijnego określenia „Michał” z Ap 12:7 ŚJ nie odnosili do Chrystusa. „Dokonana Tajemnica” (s. 225) tak komentowała ten werset:

5. CHRYSYTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

»*I stała się bitwa w niebie* - Pomiędzy dwiema kościelnymi władzami, pogańskim Rzymem i papieskim Rzymem

Michał - „który jako Bóg”, papież.

I Aniołowie jego - Biskupi...«

Widać więc, że Michałem dla nich był papież, a nie Chrystus.

Ang. Strażnica listopad 1879 s. 4 odróżniała Jezusa od Michała: „Niech wszyscy aniołowie Boga uwielbiają go’ [które musi obejmować Michała wodza aniołów, stąd Michał nie jest Synem Boga]” (por. też ang. Strażnica lipiec 1879 s. 9). Widać, że i tą naukę zmieniono: „Według naszego rozumienia, tym Wielkim Księciem - Michałem – wodzem anielskim Jehowy nie jest nikt inny, lecz uwielbiony Pan” (ang. Strażnica czerwiec 1883 s. 490 [reprint]).

5.2. Ponieważ „odebrali” Jezusowi Bóstwo, wielu aniołów utożsamiają z Chrystusem, przykładowo tych z Ap 7:2, 9:11, 10:1, 18:1n., 20:1nn. („Wspaniały finał...”). Mówią, że aniołowie ci mają klucze (Ap 9:1, 20:1), więc jest to Jezus.

Odpowiedź. Aniołowie ci otrzymali od Jezusa „klucze czeluści” (gr. *abyssos*, Ap 9:1, 20:1), w której przebywają demony i szatan (Łk 8:31, Ap 9:2, 20:2n.). Jezus zaś sobie zachował „klucze śmierci i Otchłani” (gr. *hades*, Ap 1:18). W tekstach wyżej wymienionych mowa jest o wielu aniołach określanych co rusz terminem „inny” anioł (Ap 7:2, 10:1, 18:1), więc nie może być to zawsze ta sama osoba tzn. Jezus. ŚJ kiedyś gwiazdę z kluczem (Ap 9:1) utożsamiali z J. Wesleyem założycielem Kościoła Metodystów, a anioła Czeluści z Ap 9:11 z szatanem („Dokonana Tajemnica” s. 183, 188). Dziś w obu przypadkach to dla nich Michał czyli Jezus („Wspaniały finał...” s. 143, 148). Kiedyś Strażnica wielu aniołów z Apokalipsy identyfikowała z jej niezbędnymi osobami czy rzeczami. Przykładowo anioł z Ap 11:15 i 14:17 to Russell („Dokonana Tajemnica” s. 215, 270), anioł z Ap 14:18 to Towarzystwo Strażnica (jw. s. 270), anioł z Ap 14:15 to Piramida Cheopsa (jw. s. 269), siedmiu aniołów z Ap 16:1 to siedem Tomów napisanych przez Russella (jw. s. 283).

Dla ŚJ, już od dawnych lat, aż do dziś, „silnym aniołem” z tekstu Ap 10:1 jest Jezus:

„[Ap] 10:1. *I widziałem drugiego Anioła mocnego.* - »Anioł Przymierza,« Pan Jezus” („Dokonana Tajemnica” 1925 s. 199).

„Kto jest tym »silnym aniołem«? Zapewne chodzi o wyniesionego do chwały Jezusa Chrystusa, który występuje tu w innej roli” („Wspaniały finał...” s. 155).

Tymczasem Towarzystwo Strażnica pod postacią innych „silnych aniołów” widziało różne rzeczy, np. „pospólstwo” czy „personifikacje zakonu”:

„[Ap] 18:21. *I jeden Anioł mocny.* – Pospólstwo, masy ludu” („Dokonana Tajemnica” s. 342).

„[Ap] 5:2. *I widziałem Anioła mocnego.* – Personifikacja Zakonu” (jw. s. 114).

Widać z tego, jaką lekką ręką ŚJ zmieniają postacie anielskie w dowolne dla nich osoby czy personifikacje.

5. CHRYSZTUS I ARCHANIOŁ MICHAŁ

5.3. Uczą, że Jezus to Michał, gdyż Ap 12:7 mówi, że Michał ma swoich aniołów, oraz, iż Jezus według Mt 13:41, 16:27, 24:31 i 2Tes 1:7 też ma swych aniołów („Czego naprawdę uczy Biblia?” s. 219).

Odpowiedź. Gdyby tak pojmować, jak ŚJ, to może okazać się, że Bóg Ojciec też jest Michałem lub Jezusem, gdyż o Nim także Biblia mówi, że ma swoich aniołów (Ps 103:20, 148:2, Mt 4:6, 22:30, Łk 4:10, 12:8n., 15:10, Hbr 1:6, Ap 22:6). Widać więc, że aniołowie zgodnie ze słowami „Wszystko bowiem moje jest Twoje, a Twoje jest moje” (J 17:10) należą do Ojca i Syna, a archaniołowi Michałowi zostali przydzieleni oni do konkretnego dzieła opisanego w Ap 12:7. Zresztą Michał jest w Dn 10:13 nazwany „jednym z pierwszych książąt” anielskich, co też wskazuje na jego przewodniczenie pewnie jakiejś grupie aniołów.

Więcej na ten temat patrz artykuły:

Aniołowie z Apokalipsy w interpretacji Towarzystwa Strażnica (cz. 1-3);

Broda, włosy, siwizna i skrzydła Jezusa według Świadców Jehowy;

Jezus Chrystus a archanioł Michał i „Wnikliwe poznawanie Pism” (cz. I, II);

Archaniołowie czy jeden archanioł według Towarzystwa Strażnica? (www.piotrandryszczak.pl).

Author: Włodzimierz Bednarski

<http://bednarski.apologetyka.info/swiadcowie-jehowy/w-obronie-wiary/5-chrystus-i-archanio-micha.186.htm>